

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 1437)
miljøministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres
stedfortrædere

Bilag Journalnummer

Kontor

1 400.C.2-0

EU-sekr.

30. september 1999

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 8. oktober 1999 - dagsordenspunkt rådsmøde (miljøministre) den 12. oktober 1999 - fremsendes vedlagt Miljø- og Energiministeriets notat over de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

**S A M L E N O T A T MILJØ- OG ENERGI-
MINISTERIET**

MILJØSTYRELSEN

Internationalt kontor

J.nr. M 111/17-0173

MSE/6

Den 30. september 1999

1999

—
Miljø- og Energiministeriet

Miljøstyrelsen

Strandgade 29

1401 København K

Tlf. 32 66 01 00

Fax 32 66 04 79

Telex 31 209 miljodk

E--post (X.400):I=mst; S=Miljøstyrelsen; O=Miljøstyrelsen;

OU1=mst;P=sdn;A=dk400;C=dk

E-post (Internet)

msts@mst.dk

Internet:www.mst.dk

Ad punkt 1 - Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets beslutning om vedtagelse af en EF-rammebestemmelse for samarbejdet i tilfælde af utilsigtet havforurening.

—
(Revision af grundnotat)

—
KOM (1998) 769

—
1. Status

Kommissionen oversendte den 16. december 1998 ovennævnte forslag til medlemsstaterne. Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk. 1 i TEF (tidligere artikel 130 S, stk. 1) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel TEF 251 (tidligere artikel 189 B).

Der har siden 26. juni 1978 eksisteret en fællesskabsindsats for utilsigtet havforurening, da der med Rådets resolution blev indført et handlingsprogram for De Europæiske Fællesskaber vedrørende kontrol med og formindskelse af forurening af havet med carbonhydrider. Med Rådets beslutning af 3. december 1981 blev der indført et fællesskabsinformationssystem. Formålet var at stille de data til

rådighed for de kompetente myndigheder i medlemsstaterne, der kræves for at kontrollere og mindske forurening af havet.

Grundnotat om forslaget er blevet oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. april 1999.

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Europa-Parlamentet har haft sin 1. læsning af forslaget ultimo september.

Formandskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på vedtagelse af en fælles holdning.

2. Formål og indhold

2.1. Kommissionens forslag

Hensigten med rammebestemmelserne for samarbejde er at støtte og supplere medlemsstaternes indsats på nationalt, regionalt og lokalt plan i forbindelse med beskyttelse af havmiljøet, folkesundheden og kyster mod risikoen for utilsigtet havforurening og driftsudslip.

Formålet med rammebestemmelserne for samarbejde er at bidrage til at forbedre medlemsstaternes bekæmpelseskapacitet i tilfælde af udslip eller overhængende trussel om udslip af olie, radioaktive stoffer eller andre skadelige stoffer på havet og også bidrage til forebyggelse af sådanne katastrofer. Rammebestemmelserne for samarbejdet har desuden til hensigt at skabe betingelserne for og effektivt fremme gensidig assistance og samarbejde mellem medlemsstaterne på dette område.

Kommissionen anfører, at forslagets formål er, at der er behov for at etablere enklere og mere gennemskuelige rammebestemmelser for samarbejdet, idet ordningen har vist sin værdi i både mindre og større forureningsulykker. Ved at samle de pågældende fællesskabsinformationssystemer og handlingsprogrammet skabes der et solidt retsgrundlag og der fastsættes kriterier og finansieringsordninger for de foranstaltninger der skal træffes.

Sigtet med rammebestemmelsen ændres ikke væsentligt i forhold til den tidligere regulering. Forslaget har dog særlig fokus på beskyttelse af sårbare områder, sanering af forurenede områder og kemisk forurening.

Forslaget omfatter informationsudveksling, uddannelse, en EF-task force (en udrykningstjeneste bestående af to personer fra hvert land med ekspertise indenfor bekæmpelse af havforurening), internationalt samarbejde og pilotprojekter med henblik på forbedring af teknikker og metoder.

Vedrørende informationsudveksling indeholder forslaget en forpligtelse for landene til at lave en manual med oplysninger som indeholdt i annekst 1, for eksempel navne på eksperter, adresser på kompetente myndigheder og

samarbejdspartnere, oplysninger om udstyr etc. Manualen skal baseres på Internettet.

2.2. Europa-Parlamentets 1. læsning

Europa-Parlamentet har ultimo september fremsat 4 ændringsforslag til Kommissionens forslag.

Parlamentet ønsker en bred definition af rækkevidden af direktivet, idet det ønskes at direktivet skal dække alle former for havforurening fra skibe, platforme og landbaserede forureningskilder.

Parlamentet ønsker endvidere at inkludere udslip fra dumpning af ammunition i forslaget, at og meget detaljerede krav til den hjemmeside, som de nationale myndigheder - ligesom hidtil - forpligter sig til at udarbejde, jvf. direktivforslagets annex 1.

2.3. Kommissionens endelige forslag

Kommissionen er enig i Parlamentets ønske om en bred rækkevidde af direktivet og om at inkludere dumpning af ammunition. Kommissionen anbefaler dog, at man i forbindelse med sidstnævnte ændringsforslag overlader beslutningen om, hvordan offentliggørelsen sker, til de respektive nationale myndigheder.

Kommissionen er enig i at projektet styres af en rådgivende komité, men deler ikke Parlamentets opfattelse af, at der skal stilles meget detaljerede krav til hjemmesiden.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at det vurderes, at nærheds- og proportionalitetsprincippet er overholdt.

Forslaget samler og supplerer hidtil gældende regler. Rådets beslutning 86/85/EØF af 6. marts 1986 ophæves ved nærværende forslag.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser og forventes ikke at medføre bekendtgørelsesændringer.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget forventes ikke at få økonomiske, herunder kommunaløkonomiske konsekvenser for Danmark, fordi det forudsættes, at de økonomiske rammer vil blive finansieret indenfor rammerne af det nuværende budget for DG XI, C.4, Civil Protection. Forslaget vil bevirke, at der ud af det nuværende totale budget vil blive allokert en del direkte til utilsigtet havforurening.

Der kan dog blive tale om mindre administrative udgifter for medlemslandene i forbindelse med oprettelse af en "hjemmeside" med fællesskabsinformationsystemet samt vedligeholdelse af denne hjemmeside.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget vurderes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark, idet forslaget på længere sigt vil give større muligheder for at støtte og supplere medlemsstaternes indsats på nationalt, regionalt og lokalt plan og dermed forbedre deres beredskab i tilfælde af ulykker med olie eller andre skadelige stoffer og også bidrage til at mindske risikoen herfor.

Forslaget vurderes ud fra ovennævnte betragtninger også at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet i EU.

5. Høring

Forslaget har været udsendt i høring i specialudvalget. Der fremkom ingen bemærkninger.

Ad punkt 2 - Fællesskabets strategi til reduktion af CO₂-emissioner fra personbiler - Kommissionens forhandlinger med bilfabrikanter, der ikke er medlemmer af ACEA (JAMA/KAMA)

Nyt aktuelt notat

1. Status

Den 20. december 1995 oversendte Kommissionen til Rådet et forslag til en fællesskabsstrategi for nedsættelse af personbilers CO₂-emission. Målet var en gennemsnitligt CO₂-emission fra nye biler på 120 g/km i år 2005. For at nå målet forestillede Kommissionen sig anvendelse af forskellige virkemidler, omfattende en aftale med bilindustrien, anvendelse af fiskale instrumenter og forbrugerinformation. Strategien blev stort set tiltrådt af Rådet i et sæt rådskonklusioner fra 25. juni 1996. En aftale mellem Kommissionen og den europæiske bilindustri (ACEA) blev forhandlet på plads i foråret 1998 og godkendt af Rådet (miljø) den 6. oktober 1998.

Rådet opfordrede i samme forbindelse Kommissionen til at indlede forhandlinger med de vigtigste bilfabrikanter, som ikke er medlem af ACEA med henblik på indgåelse af tilsvarende aftaler.

Rådet vedtog på rådsmødet (miljø) den 24.-25. juni 1999, at Kommissionen på rådsmødet (miljø) den 12. oktober 1999 skulle fremlægge en rapport med en vurdering af udfaldet af forhandlingerne med både JAMA og KAMA.

Folketingets Europaudvalg har tidligere modtaget aktuelt notat om sagen den 11. december 1998, den 26. februar 1999 og den 3. juni 1999.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Formandsskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner. Der er dog endnu ikke modtaget udkast til rådskonklusioner på dette punkt.

2. Formål og indhold

Ifølge udkastet til "Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet" om resultatet af forhandlingerne med de japanske og koreanske bilproducenter foreligger der nu udspil fra både JAMA og KAMA, indeholdende forpligtelser, der stort set er identiske med de forpligtelser, som de europæiske bilfabrikanter (ACEA) tidligere har tiltrådt. I forhold til aftalen med ACEA er der følgende afvigelser i de to udspil:

JAMA

1. Målværdien 140 g/km for nye biler vil først være opfyldt i 2009, hvor ACEA skal leve op til målet i 2008.
2. Det fastsatte delmål for 2003 har et lidt lempeligere interval end ACEA-aftalen (165-175 g/km mod 165-170 g/km).

Kommissionen finder begge punkter acceptable med den begrundelse, at 1995-udgangspunktet for JAMA er højere end for ACEA (193-202 g/km mod 186 g/km).

KAMA

1. Målværdien 140 g/km for nye biler vil først være opfyldt i 2009, hvor ACEA skal leve op til målet i 2008.
2. Delmålet på 165-170 g/km udsættes ligeledes et år (fra 2003 til 2004).
3. Forpligtelsen til at markedsføre biler med et udslip på under 120 g/km er "hurtigst muligt" i stedet for år 2000, som angivet i ACEA-aftalen.

Kommissionen finder alle punkter acceptable med den begrundelse, at 1995-udgangs-punktet for KAMA er højere end for ACEA (194-197 g/km mod 186 g/km).

Kommissionen har endvidere lagt vægt på, at den teknologiske udvikling i Korea i dag ikke ligger på samme niveau som i Europa og Japan.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

I Rådets (miljø) konklusioner af den 25.-26. juni 1996 om vedtagelse af en fællesskabsstrategi til nedsættelse af CO₂-emission og forbedring af brændstoføkonomien slår Rådet (miljø) fast, at der er behov for en fællesskabsindsats som støtte til den internationale indsats mod klimaforandringer.

4. Konsekvenser for Danmark

Der er ingen økonomiske, herunder kommunaløkonomiske eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark ved en aftale mellem EU og JAMA/KAMA og vedtagelse af rådskonklusioner herom.

Forslaget vil have positive konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark, idet forslaget indebærer en reduktion i det gennemsnitlige udslip af CO₂ fra nye biler med ca. 25 % i forhold til 1995. De samme betragtninger gør sig gældende i forhold til beskyttelsesniveauet i EU.

5. Høring

Kommissionens udkast til Meddelelse har ikke været udsendt i høring. I specialudvalget for miljø kom følgende kommentarer til nærværende notat: Økologisk Råd er klar over, at det er vanskeligt for EU at stille krav til bilindustrien i Japan og Korea, men Det Økologiske Råd undrer sig over, at forpligtelsen til at markedsføre biler med et udslip på under 120 g/km er ændret fra år 2000 til "hurtigst muligt". Greenpeace foreslår, at man løbende holder øje med, hvad bilindustrien formår rent teknologisk, da udviklingen går meget hurtigt for at sikre sig at forpligtelserne for parterne ikke kommer til at ligge på et for lavt niveau.

—

Ad punkt 3 - Rådets konklusioner om bæredygtig udvikling og integration af miljøhensyn

—

Nyt aktuelt notat

—

1. Status

Det finske formandsskab fremsendte den 2. september 1999 udkast til rådskonklusioner om miljøintegration og bæredygtig udvikling, som efterfølgende er justeret på en række punkter.

Nærværende udkast til rådskonklusioner har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Rådskonklusionerne er sat på dagsorden med henblik på vedtagelse.

2. Formål og indhold

Disse rådskonklusioner om miljøintegration og bæredygtig udvikling udgør en opfølgning på drøftelsen på det uformelle miljøministermøde i Helsingfors den 24.-25. juli 1999. Formandskabet udarbejdede formandsskabskonklusioner fra dette møde, som danner udgangspunkt for nærværende forslag til rådskonklusioner. Dernæst opfattes disse rådskonklusioner som et led i arbejdet med opstilling af strategier for integration af miljøhensyn i en række sektorpolitikker, som Det Europæiske Råd anmodede om ved topmødet i Cardiff i juni 1998 (den såkaldte Cardiff-proces). Disse konklusioner vil således også udgøre en tilkendegivelse fra miljøministrene op til Det Europæiske Råds topmøde i december i år, hvor der skal gøres status over denne Cardiff-proces.

Det seneste udkast til rådskonklusioner af 17. september 1999 er opdelt i en indledning, et afsnit om "underlying principles" (underliggende principper), et afsnit om "key integration processes" (centrale integrationsprocesser), et afsnit om "sectoral integration strategies" (integrationsstrategier på sektorplan), og et afsnit om "future steps in the integration process" (kommende skridt i integrationsprocessen).

Under afsnittet "underlying principles" understreges behovet for, at Amsterdam-Traktatens ånd og krav omsættes til operationelle politiske forpligtelser og for at styrke de tre søjler for bæredygtig udvikling (økonomisk og social udvikling samt miljøbeskyttelse). Det konstateres, at miljøproblemer ikke kan løses alene ved at reparere på opståede skader. Der må udvikles en integreret tilgang baseret på de tre søjler i bæredygtig udvikling, på forsigtighedsprincippet og på princippet om forebyggelse. Det understreges, at samarbejde mellem de forskellige aktører i de relevante sektorer er nødvendigt på EU-, nationalt og lokalt plan samt i en bredere global sammenhæng.

Under "key integration processes" omtales udvikling af instrumenter til ratifikation og implementering af Kyoto-protokollen, de kommende forhandlinger under WTO (herunder anerkendelse af multilaterale miljøaftaler) samt udvidelsen af EU, hvor den forventede økonomiske vækst i ansøgerlandene bør understøtte bæredygtig udvikling. Herudover konstateres det, at miljøintegration er nødvendig for at bryde koblingen mellem økonomisk vækst og miljøødelæggelse. Som gode værktøjer for at opnå ressourceeffektive produktioner og forbrugsmønstre peges der på begrebet "eco-efficiency" (ressource-effektivitet) og på indarbejdelse (internalisering) af miljøomkostninger, eliminering af subsidier, der er i konflikt med en bæredygtig udvikling og på en hensigtsmæssig anvendelse af økonomiske styringsmidler.

Under afsnittet om "sectoral integration strategies" anerkendes Kommissionens bestræbelser på energiområdet, gennem Handlingsplanen for Energieffektivisering, og det understreges, at anvendelsen af økonomiske styringsmidler, herunder energiafgifter, kan fremme en udvikling til fordel for fornybare energikilder.

Det understreges også, at sektorspecifikke mål kan bidrage til at reducere transportsektorens miljøbelastning og her peges der bl.a. på ring; behovet for at se nærmere på årsagerne bag navnlig transportefterspørgsel og på konsekvenserne af udvidelsen af EU.

I forbindelse med miljøintegration i landbrugspolitikken betones behovet for nationale initiativer til opfølgning af landbrugsreformen. Der peges bl.a. på fremme af økologisk landbrug og behovet for at minimere og målrette anvendelsen af gødning og pesticider.

Det noteres derudover, at der tillige er indledt integrationsprocesser i Rådssammensætningerne: Indre Marked, ECOFIN, Almindelige Anliggender, Industri, Udvikling, Industri samt Fiskeri.

Udover sektorstrategier understreges behovet for at videreudvikle miljøpolitikken på baggrund af "Global Assessment " (den samlede bedømmelse) af det femte miljøhandlingsprogram, at integrationsstrategierne bør vurderes løbende, og at der hurtigt bør udarbejdes indikatorer, der både kan understøtte beslutningsprocessen og levere væsentlig information til offentligheden.

"Future steps" omtaler Kommissionens hensigt om at fremlægge forslag til et sjette miljøhandlingsprogram i løbet af 2000, erindrer om vigtigheden af , at alle større forslag til politikker ledsages af en miljøvurdering, fastholder behovet for at Det Europæiske Råd fortsat spiller en rolle i integrationsprocessen. Det konstateres, at Helsingfors-topmødet vil gøre overordnet status over integrationsprocessen og endelig foreslå ;s det, at det overvejes at udarbejde en omfattende strategi i Fællesskabet for bæredygtig udvikling i løbet af år 2001.

3. Konsekvenser for Danmark

Vedtagelsen af rådskonklusioner har ikke i sig selv hverken administrative, økonomiske, herunder kommunaløkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

Vedtagelse af rådskonklusioner berører ikke i sig selv beskyttelsesniveauet, hverken i Danmark eller EU.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke i teksten taget stilling til forholdet til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

5. Høring

Rådskonklusionerne har ikke været i høring. I EF-specialudvalget for miljø fremførte Økologisk Råd et ønske om en øget afkobling mellem landbrugsstøtten og miljøbelastende landbrugsproduktioner, samt at processen bør indebære øgede miljøkrav til strukturfondene. Økologisk Råd gjorde i øvrigt opmærksom på, at

ønsker man reduktion af pesticid- og gødningsforbrug, er man nødt til at knytte dette til en bestemt opgørelsesmetode. Greenpeace roste den danske udmelding om at stille krav om mål for opfyldelse af Kyoto-protokollen i de enkelte sektorstrategier. Danmarks Naturfredningsforening så gerne, at Danmark stillede krav om opsætning af målsætninger, tidsplaner og indikatorer. De danske Landboforeninger havde ikke noget imod grønne regnskaber, når det var på frivillig basis og det kunne afløse andre krav om regnskaber, som erhvervet skulle leve op til.

Ad punkt 4 - Fællesskabets Klimastrategi

—
Nyt aktuelt notat

1. Status.

Formandskabets intentioner med det foreliggende udkast til konklusioner er dels at fastlægge Rådets mandat ved de forestående forhandlinger på den 5. partskonference (COP 5) under Klimakonventionen og dels at fastlægge nogle sigtepunkter i den mere langsigtede strategi frem mod COP 6 og derefter.

Nærværende udkast til Rådskonklusioner har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Formandsskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner .

2. Formål og indhold.

Rådet understreger indledningsvist, at klimaforandringer er en af de væsentligste globale miljømæssige udfordringer og at det er nødvendigt at opfylde Kyoto-målene og at gå videre på langt sigt. Rådet bekræfter fællesskabets og Medlemsstaternes vilje til at gøre substantielt fremskridt på COP 5 med henblik på implementering af Buenos Aires Handlingsplanen på COP 6. Rådet ser endvidere høj-niveau segmentet på COP 5 som en værdifuld lejlighed til at opretholde klimaprocessens politiske fremdrift.

Rådet fremhæver følgende nøgleområder som grundlag for forhandlingsparternes videre arbejde frem mod COP 6 og derefter:

- Analyser af politikker og virkemidler, herunder forstærket udveksling af informationer og erfaringer

- Definition af en passende rolle for mekanismerne, der dels sikrer at brugen af dem er supplerende og dels sikrer maksimale miljø- og klimamæssige fordele på en omkostningseffektiv måde. Rådet henviser til Rådets forslag til det konkrete loft og til at spørgsmålet skal løses på COP 6.

- Øget global deltagelse i opfyldelsen af Klimakonventionens langsigtede målsætning, herunder ved hjælp af kapacitets- og institutionsopbygning samt overførsel af bedst mulig teknologi som centrale elementer i et balanceret partnerskab med udviklingslandene.

- Integration af klimaspørgsmål i andre sektorpolitikker og generelt i beslutninger, i samarbejde mellem regeringer, industri og NGO'ere.

Med henblik på at vedtage beslutninger på COP 6 finder Rådet det væsentligt, at der sker fremskridt på COP 5 på følgende punkter:

- Udviklingen af de tekniske regler m.v. for mekanismerne, med prioritet til Clean Development Mechanism (CDM)

- Udviklingen af et stærkt system af regler for overholdelse (Compliance)

- Færdiggørelsen af reviewet af AIJ- pilotfasen og en beslutning om, hvordan man skal gå videre frem

- Kapacitetsopbygning

- Identifikation af kilder til finansiering af tiltag til at imødegå klimaforandringer samt disses indbyrdes sammenhæng

Rådet fremhæver, at globale klimaspørgsmål kræver globale svar og at der må findes en vej til at øge deltagelsen fra alle lande i opfyldelsen af Klimakonventionens langsigtede målsætning under hensyntagen til landenes fælles, men differentierede ansvar.

Rådet bekræfter vigtigheden af en hurtig ratifikation og implementering af Kyoto Protokollen og anmoder Ad Hoc Gruppen om tidligt i år 2000 at rapportere om fremskridtene i forberedelserne.

Rådet byder præsentationen af Kommissionens Meddelelse om implementeringen af Kyoto Protokollen velkommen og anerkender, at den indeholder vigtige elementer i fællesskabets videre arbejde.

Rådet opfordrer i den forbindelse Kommissionen til at fortsætte og forstærke udviklingen af fælles og koordinerede politikker og virkemidler.

Rådet noterer sig bl.a. aftalen med ACEA om CO2-emissioner fra biler, men er bekymret for de langsomme fremskridt indenfor transport, energi, industri, landbrug og afgifter. Rådet tilskynder til hurtige fremskridt især vedrørende energibeskatning, fællesskabets strategi for reduktion af non-CO2 emissioner samt det kommende VE-direktiv.

Vedrørende de tre industrigasser i Kyoto Protokollen, HFC'ere, PFC'ere og SF6 gentager Rådet sin invitation til Kommissionen om snarest muligt at udvikle en ramme for fællesskabets og medlemslandenes reduktion af disse industrigasser, der dækker alle produktions- og anvendelsesområder.

Endelig peger Rådet på, at de forskellige rådsformationer og Kommissionen på basis af rapporteringen til Helsinki om fremskridtene med hensyn til sektor integrationen bør udvikle og implementere yderligere skridt, herunder vedrørende energiforsyning og transport samt industri. Rådet tilslutter sig brugen af sektor politikker og virkemidler inklusive tidsterminer bl.a. for at fremme energieffektivitet og kraftvarme og for at begrænse emissionsonerne fra transport og landbrug.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke i udkastet til konklusionerne taget stilling til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Rådskonklusionerne har ingen økonomiske (herunder kommunaløkonomiske), administrative eller lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Vedtagelse af rådskonklusioner berører ikke i sig selv beskyttelsesniveauet, hverken i Danmark eller EU.

5. Høring

Udkast til rådskonklusioner har ikke været i høring. I EF-specialudvalget for miljø fremførte Greenpeace, at der bør fastsættes kort- og langsigtede mål for opfyldelse af Kyoto-protokollen. Det Økologiske Råd fremførte, at additionelle midler til JI og CDM projekter ikke bør tages fra U-landsbistandsprojekter.

Ad punkt 5 - Forslag til Rådets direktiv om grænseværdier for benzen og carbonmonoxid i luften.

KOM(1998) 591

(Revision af grundnotat)

1. Status

Kommissionen oversendte den 22. januar 1999 ovennævnte forslag til medlemsstaterne.

Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk. 1 i TEF (tidl. artikel 130 S) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidligere artikel 189 B).

Der er tidligere oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg om forslaget den 10. maj 1999.

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse om forslaget.

Formandsskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på at få en status for forhandlingerne.

2. Formål og indhold

Forslaget er en del af en samlet pakke af foranstaltninger til bekæmpelse af luftforureningsproblemer.

Forslagets baggrund er Rådets rammedirektiv om vurdering og styring af luftkvalitet (96/62/EF). Bilag I til rammedirektivet indeholder en liste over luftforurenende stoffer, som skal tages i betragtning ved vurdering og styring af luftkvaliteten, herunder benzen og carbonmonoxid (kulilte). Forslaget fastsætter grænseværdier og overholdelsestidspunkter for disse to forurenende stoffer, opstiller forskrifter for vurdering af koncentrationerne af dem og indeholder bestemmelser for videregivelse af oplysninger om dem til offentligheden.

De foreslåede grænseværdier bygger på WHO's seneste sundhedsrelaterede anbefalinger for luftkvalitet fra 1996.

Luftens indhold af benzen angives sædvanligvis i mg/m^3 , dvs. "mikrogram benzen pr. kubikmeter", mens indholdet af CO sædvanligvis angives i mg/m^3 , dvs. "milligram kulilte pr. kubikmeter"

Benzen er en flygtig organisk forbindelse med en meget stabil kemisk ringstruktur (C_6H_6). Biltrafik er den betydeligste kilde til benzen i udendørsluften. Benzen forekommer på nuværende tidspunkt i benzin i koncentrationer fra 1% til 5% (i Danmark dog under 1%) og udsendes i atmosfæren på grund af fordampning i forbindelse med brændstoppåfyldning og transport og ved ufuldstændig forbrænding i motorkøretøjer. Benzen er et kemikalie, man også kan blive udsat for i nærheden af bestemte industriarbejdspladser.

Benzen er et genotoksisk kræftfremkaldende stof. Det klassificeres af det internationale kræftforskningscenter (IARC) i klasse I. De alvorligste skadelige virkninger ved længere tids udsættelse for benzen er hæmatotoksiske (skadelig påvirkning af blodets bestanddele), genotoksiske (skadelig påvirkning af arveanlæggene) og kræftfremkaldende. Der er navnlig blevet påvist øget dødelighed på grund af leukæmi hos arbejdstagere, der udsættes for benzen i deres erhverv. Sundhedsbeskyttelsen er derfor en særlig vigtig begrundelse for at opstille en grænseværdi for benzen i luften.

Nuværende og foreslået lovgivning i EU, især lovgivning om motorkøretøjsemissioner og brændstofstandarder, vil føre til betydelige formindskelser af benzenemissionerne i de kommende år.

Der findes ingen tærskel for, hvornår benzen kan antages ingen virkninger at have. Det har ikke været muligt for arbejdsgruppen under WHO at nå til enstemmighed om at anbefale en grænseværdi. Der var imidlertid enighed om, at princippet "så lavt som muligt" skulle følges.

Grænseværdi for benzen

	Midlingstid	Grænseværdi	Tolerancemargen	Grænseværdiens overholdelse
Grænseværdi i forbindelse med sundhedsbeskyttelse	Et kalenderår	5 mikrogram/m ³ v.	5 mg/m ³ (100%)	1. januar 2010*
			ikrafttrædelse, derefter indskrænkning pr. 1 jan. 2003 og siden hver 12. måned med samme årlige procentdel, indtil 0% nås den 1.1. 2010.	

*Undtagen i zoner og byområder, hvor fristen er blevet forlænget i henhold til art. 3, stk. 2 - dvs. i områder, hvor Kommissionen har godkendt forlængelse af fristen, idet medlemsstaten kan påvise, at foranstaltninger, der træffes for at overholde grænseværdien, vil medføre alvorlige socio-økonomiske problemer.

Kulilte er et af de mest almindelige giftige luftforurenende stoffer. Det udledes hovedsageligt til atmosfæren som produkt af ufuldstændig forbrænding. For EU's vedkommende er den største kilde til CO-emissioner landevejstransporten, der tegner sig for to tredjedele. Derudover bidrager bl.a. afbrænding af skov, savanne og landbrugsaffald.

CO-emissionerne går i nedadgående retning, om end ikke i alle medlemsstater.

CO påvirker sundheden ved at formindske blodets ilttransportevne og dermed også den iltforsyning, der står til kroppens rådighed. Ved meget høje koncentrationer, som kan opstå indendørs, er CO dødbringende. De udendørs koncentrationer er langt mindre. Virkningerne af små koncentrationer kan omfatte

forringet koordinationssevne, orienteringsevne, køreevne, opmærksomhed og tænkeevne samt hovedpine og kvalme. < /P>

Da CO er en forløber for ozon, bidrager CO indirekte til den globale opvarmning og direkte til ozons indvirkning på vegetation og materialer.

Grænseværdi for CO (kulilte)

	Midlingstid	Grænseværdi	Tolerancemargen	Grænseværdiens overholdelse
Grænseværdi i forbindelse med sundhedsbeskyttelse	8 timer (i sammenhæng)	(i 10 mg/m ³)	5 mg/m ³ (50%)	1. januar 2005 v. ikrafttrædelse, derefter indskrænkning pr. 1 jan. 2003 og siden hver 12. måned med samme årlige procentdel til 0% når den 1.1. 2005.

Luftkvalitetsvurdering og øvre og nedre vurderingstærskel

Luftkvalitetsvurdering er et udtryk, der omfatter alle metoder, hvormed der skaffes oplysninger om luftkvaliteten (herunder måling, udarbejdelse af emissionsregistre og modelberegning af luftkvaliteten). Forslaget indeholder en øvre og nedre vurderingstærskel for luftkvalitetsvurdering for henholdsvis benzen og kulilte. Den øvre og nedre forureningstærskel er to forureningsniveauer, der benyttes som udgangspunkt for at sætte vurderingskravene i et byområde eller en anden zone i forhold til risikoen for at grænseværdien er overskredet. Formålet med en øvre og nedre vurderingstærskel er at sikre,

- at de strengeste krav til luftkvalitetsvurdering gælder i de byområder og andre zoner, hvor risikoen for overskridelse af en grænseværdi er størst, og
- at de mindre strenge krav kun gælder der, hvor forureningsniveauerne er tilstrækkeligt lave til, at der praktisk talt ikke er nogen risiko for overskridelse.

Antal målestationer

Forslaget indeholder kriterier for beregning af det mindste antal målestationer i byområder og andre zoner, hvor måling er obligatorisk, hvor faste målinger er den eneste oplysningskilde.

Datakvalitetsmålsætninger, referencemetoder

Der opstilles i forslaget kriterier for datakvalitetsmålsætninger og referencemetoder.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget opstiller brede luftkvalitetsmålsætninger men overlader det til medlemsstaterne at træffe og udføre de foranstaltninger, som er mest hensigtsmæssige under de lokale forhold.

Forslaget er en udfyldning af Rådets rammedirektiv om vurdering og styring af luftkvalitet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Regulering vedrørende luftkvalitet i Danmark sker ved miljøbeskyttelsesloven med opfølgende bekendtgørelser, men benzen og kulilte har ikke tidligere været reguleret. Dette direktivforslag vil blive implementeret i form af en ny bekendtgørelse.

Økonomiske konsekvenser

Luftkvaliteten måles i Danmark under det "landsdækkende luftkvalitetsmåleprogram" (LMP), som udføres i samarbejde mellem Danmarks Miljøundersøgelser, Miljøstyrelsen og frivilligt deltagende kommuner. En ny version af LMP (LMP IV) er udarbejdet med henblik på at opfylde de krav, der følger af direktivforslaget om grænseværdier for svovldioxid, kvælstofdioxid, partikler og bly samt nærværende forslag. Det anslås, at udgifter til ekstra anskaffelser og målinger i forbindelse med nærværende forslag beløber sig til i alt ca. 600.000 kr. For så vidt angår de kommunaløkonomiske konsekvenser er der truffet aftale mellem Miljøstyrelsen og de involverede kommuner om afholdelse heraf.

Med den klart faldende tendens i luftkoncentrationerne af benzen og kulilte forventes det, at det ikke vil kræve ekstra tiltag i form af f.eks. nye investeringer i bilteknologi at opfylde direktivforslaget.

Beskyttelsesniveau

Forslaget svarer i hovedsagen til de danske regler og er derfor neutralt for det danske beskyttelsesniveau. Formålet med forslaget er at halvere med 50 % de arealer i EU, der trues af eutrofiering og forsuring. Derfor forventes forslaget at have en positiv påvirkning af beskyttelsesniveauet i EU.

5. Høring

Forslaget har ikke været sendt i ekstern høring.

Forslaget har været forelagt EF-specialudvalget for miljø. SID har den 26. april 1999 oplyst, at de finder det meget vigtigt, at både benzen og CO udfases hurtigst muligt, og støtter derfor den foreslåede udfasning, men tager afstand

fra undtagelsen for benzen i visse byområder. Det Økologiske Råd fremførte, at Danmark bør være klar til at skærpe grænseværdien på 120 mikrogram/m³.

Ad punkt 6- Forhandlinger om udarbejdelse af en protokol under konventionen om biologisk mangfoldighed om sikkerhed i forbindelse med overførsel af levende genmodificerede organismer (LMO'er) fra et land til et andet (Biosafety-protokollen).

(Revision af aktuelt notat)

1. status

Der er ikke modtaget papirer under dette punkt. Det forventes, at Kommissionen vil fremlægge en note vedrørende forhandlingsstatus efter de uformelle konsultationer mellem forhandlingsparterne i Wien fra den 15. - 19. September 1999.

Der er tidligere fremsendt aktuelt notat til Folketingets Europaudvalg den 8. juni 1999.

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmøde (miljø) den 24. Juni 1999.

Der henvises i øvrigt til Miljø- og Energiministerens besvarelse af spørgsmål nr. 177 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg (alm. del - bilag 399) som oversendt til Folketingets Europaudvalg den 10. februar 1999.

Formandsskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på en status for forhandlingerne.

2. Indhold og forhandlingsstatus

De uformelle konsultationer i Wien var centreret om de to vigtigste udestående spørgsmål i forhandlingerne nemlig om og i hvilket omfang lmo'ere til videreforsættelse og konsum ("commodities") skal være omfattet, og om protokollen skal indeholde en artikel, der underordner denne tidligere indgåede aftaler og hermed også WTO-regelværket ("savings clause").

Drøftelserne var rent konceptuelle og gav et godt billede af baggrunden for de forskellige holdninger til hovedspørgsmålene. Der skete imidlertid ikke store fremskridt, primært fordi landene i Miami-gruppen (USA, Canada, Australien, Argentina, Uruguay og Chile) ikke var parate til at give afgørende indrømmelser.

I forhold til "commodities" var der ikke støtte til EU's kompromisforslag fra de sammenbrudte forhandlinger i Cartagena om, at spørgsmålet om, hvordan disse skal omfattes af protokollen skal udsættes til første partsmøde. Man drøftede derfor en permanent løsning af commodities-spørgsmålet. Det blev i princippet accepteret, at grænseoverskridende overførsler kunne ske efter en alternativ og mildere notifikation s/godkendelsesprocedure end den, som er hovedreglen i protokollen. Anerkendelsen heraf må betragtes som endnu en stor indrømmelse fra ulandenes side. For alle andre end Miami-landene var det imidlertid en forudsætning, at protokollen utvetydigt slår fast, at importlandet i sidste ende kan sige nej til indførsler i henhold til protokollen og dermed ud fra samme forsigtighedshensyn, som gælder i forhold til andre lmo'ere omfattet af protokollen (beregnet til udsætning). Miami-gruppen ønskede alene en henvisning til, at importlandet kan tage beslutninger i medfør af dets nationale lovgivning. Dette ville være at reflektere en ren selvfølge og ville ikke kunne beskytte protokollen mod WTO-forrang.

Med hensyn til forholdet til andre internationale aftaler var der konceptuel enighed om, at internationale aftaler har en ligeværdig status, og at de skal understøtte hinanden gensidigt. Miami-gruppen erklærede dog, at en anerkendelse heraf ikke skulle tages som udtryk for, at de ikke fortsat ønskede en "savings clause". Dermed er man næppe kommet videre.

Forhandlingssituationen kompliceres yderligere af, at både Miami-gruppen og ulandene har andre udestående spørgsmål end de to nævnte. Det må dog anses for sandsynligt, at disse spørgsmål vil kunne løses, hvis de to hovedspørgsmål bliver løst.

På trods af de begrænsede fremskridt på mødet ønskede ingen at stoppe forhandlingsprocessen, og formanden for den ekstraordinære partskonference miljøminister Juan Mayr fra Colombia konkluderede på den baggrund at den suspenderede partskonference genoptages den 20. - 28. januar 2000 i Montreal. På grund af de udestående spørgsmåls politiske karakter, vil de to sidste dage være et ministersegment.

Udgangspunktet for forhandlingerne på mødet i januar 2000 er stadig resultatet fra Cartagena-mødet, dvs. protokolteksten, der blev udarbejdet af formanden for den tidligere arbejdsgruppe og bemærkningerne hertil fra de forskellige grupper med hovedvægten lagt på nogle nærmere identificerede artikler i denne formandstekst. Det er imidlertid ikke usandsynligt, at den colombianske miljøminister vil have egne tekster til de mest kontroversielle punkter i reserve til mødet, uanset at der ikke tegner sig et åbenbart billede af, hvordan et kompromis kan findes.

Det må forventes, at der på rådsmødet (miljø) i december 1999 skal vedtages rådskonklusioner forud for de endelige forhandlinger i Montreal.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet. Der er tale om en statusdrøftelse.

4. Høring

I EF-specialudvalget for miljø udtrykte Greenpeace glæde over at forhandlingerne ikke er helt brudt sammen og at man vil støtte en vedtagelse af protokollen uden deltagelse fra Miami-gruppen, såfremt disse 6 lande fortsætter deres kurs.

Ad punkt 7 - Åben debat: Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets direktiv om nationale emissionslofter og forslag til Rådets og Europa-Parlamentets direktiv om grænseværdier for ozon

-

Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets direktiv om nationale emissionslofter

Genoptryk af grundnotat

KOM(99)0125

1. Status

Kommissionen oversendte den 16. juli 1999 ovennævnte forslag til medlemsstaterne.

Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk. 1, TEF (tidligere artikel 130 S) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidl. artikel 189B).

Baggrunden for forslaget er Kommissionens forpligtelse til i henhold til EU's forsuringstrategi og Rådskonklusionerne af december 1997 at fremsætte forslag til begrænsning af både den fotokemiske forurening med ozon og forsuringen. Det foreliggende direktiv er fremsat af Kommissionen sammen med et direktiv om luftens indhold af ozon.

Der er fremsendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 30. september 1999.

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

Formandsskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på en indledende politisk drøftelse. Punktet er annonceret som åben debat.

2. Formål og indhold

Formålet med direktivet er at begrænse emissionerne af forsurende og eutrofierende stoffer og ozonforløbere for at forbedre beskyttelsen af miljøet og menneskers sundhed mod risikoen for negative virkninger fra forsurening, eutrofiering af jordbunden og troposfærisk ozon, idet målet på langt sigt er, at de kritiske niveauer og belastninger ikke overskrides, og at alle mennesker beskyttes effektivt mod de erkendte sundhedsfarer som følge af luftforurening.

Forsuring, eutrofiering (overgødsning af landarealer der resulterer i belastning af økosystemer og iltsvind i vandområder) og ozon er miljømæssigt sammenhængende problemer forårsaget af emissioner af svovldioxid (SO₂), kvælstofoxider (NO_x), flygtige organiske forbindelser (VOC) og ammoniak (NH₃). Det er Kommissionens udgangspunkt, at der ved at betragte de fire stoffer over en kam sikres den nødv endige sammenhæng i EU's bekæmpelsesstrategi.

Den overordnede miljømålsætning for de nationale emissionslofter er bl.a. inden udgangen af 2010 at mindst halvere størrelsen af de arealer, hvor de kritiske forsureningsbelastninger er overskredet i forhold til 1990. Denne målsætning skal være opfyldt i samtlige kvadrater på 150 x 150 km, som EU-landene af beregningsmæssige årsager er opdelt i.

Kommissionen har ud fra den overordnede målsætning og i samarbejde med International Institute for Applied System Analysis (IIASA) i Østrig for hvert af de fire stoffer beregnet et forslag til emissionslofter for hvert af de 15 EU-lande ved hjælp af den generelt accepterede beregningsmodel, RAINS. I beregningerne er der taget hensyn til den geografiske placering af de områder, hvor den kritiske belastning er overskredet, kildernes beliggenhed, den bedste til gængelige teknologi samt at reduktionerne bør ske på den mest omkostningseffektive måde. Beregningsgrundlaget har løbende været diskuteret med nationale eksperter.

De foreslåede emissionslofter, der skal være overholdt senest år 2010, fremgår for de enkelte medlemslande af Annex I til direktivet, og for Danmark af nedenstående tabel.

SO ₂			NO _x			VOC			NH ₃		
1990	2010	%	1990	2010	%	1990	2010	%	1990	2010	%
182	77	-58	282	127	-55	178	85	-52	122	71	-42

Tabel 1. De danske emissioner for 1990 og Kommissionens forslag til emissionslofter for år 2010, angivet i 1000 tons samt reduktionsprocenterne.

- opstilling af nationale programmer inden 1. oktober 2002 til sikring af at emissionslofterne kan opfyldes i 2010 og revision senest 1. oktober 2006,
- udarbejdelse af både nationale emissionsoversigter for de fire stoffer og fremskrivninger af deres emissioner frem til 2010,
- medlemslandenes rapportering til Kommissionen, og
- etablering en komité for at assistere Kommissionen (komiteprocedure IIIa).

Overvågningen er inddelt i en overvågning dels af kritiske belastninger, hvor der ikke antages at være tale om nævneværdige skadelige virkninger på nærmere bestemte følsomme miljøfaktorer, dels af kritiske niveauer, hvor der ved en overskridelse kan indtræde direkte skadelige virkninger.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen vurderer, at nærheds- og proportionalitetsprincippet er overholdt, idet grænseoverskridende miljøproblemer må løses med en samordnet indsats og idet forslaget opstiller emissionslofter for medlemsstaterne baseret på en omkostningseffektiv fordeling af emissionsreduktioner mellem medlemsstater.

Forslaget er en udfyldning af EU's forsuringsstrategi.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det vurderes, at opfyldelse af allerede eksisterende lovgivning og miljømæssige målsætninger i det væsentlige vil være tilstrækkelig til at sikre de nødvendige reduktion i emissionen af de fire stoffer. Der tænkes fx her på de nationale og internationale målsætninger for CO₂ og andre drivhusgasser, kraftværkskvoterne for SO₂ og NO_x, svovl-indholdet i brændsler, kravet om katalysatorer på nye personbiler samt Vandmiljø-handlingsplan II.

Økonomiske konsekvenser

Kommissionen har i forbindelse med forslaget fremlagt en vurdering af de økonomiske konsekvenser af forslaget for hvert medlemsland. Det fremgår heraf, at implementeringsomkostningerne for Danmark er skønnet til at være 5 mio. euro pr. år. Det skal bemærkes, at de 5 mio. euro (ca. 40 mio. dkr) er de beregnede meromkostninger udover allerede eksisterende og vedtagne virkemidler, nationale som internationale. Ekstraomkostningerne på 5 mio. euro pr. år skal sammenlignes med de årlige omkostninger på 623 mio. euro pr. år (ca. 4.7 mia. dkr) for allerede eksisterende og vedtagne/planlagte virkemidler.

Der vil ikke være tale om kommunaløkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau.

Forslaget skønnes at forbedre beskyttelsesniveauet ganske væsentligt såvel i EU som i Danmark, som angivet i nedenstående tabel 2.

	Ikke beskyttet økosystemer mod forsuring (i % af total økosystem)		Ikke beskyttet økosystemer mod eutrofiering (i % af total økosystem)		Plantevæksteksponering (mio. ha. x overskridelse ppm.h)			Befolkningseksp. (mio. person ppm.h)		
	REF	NEL	REF	NEL	REF	NEL	Forskel	REF	NEL	Forskel
Danmark	2.3	¹⁾ 1.5	37.6	28.9	3	1	-67%	53	36	-32%
EU-total	4.3	¹⁾ 2.9	40.2	34.9	468	301	-36%	7183	5764	-20%

Tabel 2. Beskyttelsesniveauerne ved referencescenariet (REF) og ved de nye emissionslofter (NEL) for Danmark og for EU (år 2010).

¹⁾ For Danmark og EU-total var tallene i 1990 henholdsvis 13,8% og 24,7%

5. Høring

Der er ikke foretaget en ekstern høring af forslaget. Forslaget har været drøftet i EF-specialudvalget for miljø, hvor der ikke fremkom bemærkninger.

Forslag til Rådets og Europa-Parlamentets direktiv om luftens indhold af ozon

Genoptryk af grundnotat

KOM(99) 0125

1. Status

Kommissionen oversendte den 16. juli 1999 ovennævnte forslag til Rådet.

Forslaget har hjemmel i artikel 175, stk 1, i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF (tidl. artikel 189B).

Forslaget har baggrund i Rådets rammedirektiv om vurdering og styring af luftkvalitet (96/62/EF). Bilag I til rammedirektivet indeholder en liste over luftforurenende stoffer, som skal tages i betragtning ved vurdering og styring af luftkvaliteten, herunder ozon. Nærværende forslag er også en opfølgning på artikel 8 i direktiv 92/72/- EF (om luftforurening med ozon), der forpligter Kommissionen til at fremlægge forslag, den finder hensigtsmæssige for at kontrollere ozonforureningen i EU.

Der er tidligere fremsendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 30. september 1999.

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

Formandsskabet har sat punktet på dagsordenen med henblik på en indledende politisk drøftelse. Punktet er annonceret som åben debat.

2. Formål og indhold

Formålet med direktivet er:

1. at opstille langsigtede målsætninger, "målværdier" samt en tærskelværdi for alarmering og en tærskelværdi for underretning af befolkningen med henblik på at undgå, forebygge eller mindske skadelige virkninger af ozon på miljø og sundhed
2. at sikre anvendelse af fælles målemetoder og vurderingsgrundlag for luftens indhold af ozon, og ozonforløberne i medlemsstaterne,
3. at sikre, at der indhentes fyldestgørende oplysninger om ozonniveauerne og at disse oplysninger gøres tilgængelige for offentligheden, samt
4. at sikre opretholdelse af eksisterende god luftkvalitet hvad angår ozon og forbedring i andre tilfælde.

Luftens indhold af ozon angives primært i mg/m^3 , dvs. "mikrogram ozon pr. kubikmeter".

Det foreliggende direktivforslag er fremsat af Kommissionen sammen med et forslag til direktiv om nationale lofter for emissionen af svovldioxid (SO_2), kvælstofoxider (NO_x), flygtige organiske forbindelser (VOC) og ammoniak (NH_3). Der er en nøje sammenhæng mellem emission af NO_x og VOC og dannelse af ozon. Der er derfor en nøje afstemt balance mellem de forslåede grænseværdier for ozon og emissionsloftet for NO_x og VOC.

Mens emissionslofterne skal sikre, at ozonproblematikken er effektivt overvåget på det regionale niveau, skal målværdierne sikre den nødvendige overvågning på lokalt niveau. Direktivet kan også bruges som en indikator for fremskridt i forbedring af de regionale ozonniveauer. Implementering af både direktivet om nationale emissionslofter og målværdierne i nærværende direktiv om luftens indhold af ozon skal sikre, at målsætningerne kan overholdes.

Målsætningen med direktivet er bl.a. en reduktion - på det samlede EU-plan - på mindst 2/3 af overskridelserne i 1990 af langtidsmålsætningen for sundhed og en reduktion på mindst 1/3 af overskridelserne af målsætningen for vegetation.

I modsætning til ozonlaget højt oppe i stratosfæren, der beskytter mod farlig UV-B-stråling, er ozon i troposfæren nær jordoverfladen en væsentlig forureningskomponent. Den menneskeskabte direkte emission af ozon er helt uvæsentlig, idet ozon er en såkaldt sekundær forurening, der ved en fotokemisk proces dannes i atmosfæren ud fra såkaldte ozonforløbere, primært kvælstofoxider (NO_x) og flygtige organiske forbindelser (VOC'er). En betingelse for processen, der ofte betegnes som smog, er rigeligt sollys og ofte høje temperaturer. De højeste ozonniveauer forekommer derfor i sommerperioden.

De naturlige kilder til ozon i luften er transport fra stratosfæren og lyn, der tilsammen antages at bidrage med omkring 20% af gennemsnitsniveauerne ved jordoverfladen. Det globale baggrundsniveau i Europa for ozon i troposfæren ligger omkring 60 - 70 mg/m^3 om sommeren.

Da ozon og dens forløbere kan transporteres over meget lange afstande er fotokemisk luftforurening også et regionalt problem, hvor kilder også uden for EU bidrager til ozonforureningen i EU.

Ozon er en meget reaktiv forurening, der kan reagere med både biologisk materiale og andre materialer som fx metaller, gummi og papir. For mennesker er det især luftvejssystemet, der angribes ved høje ozonniveauer og flere studier antyder, at der også kan forekomme et forhøjet antal dødsfald ved smog-episoder. Hertil kommer afgrødetab, som i Danmark er skønnet til omkring 1 mia. dkr pr. år.

Det centrale element i direktivet er et sæt målværdier til beskyttelse af både sundhed og vegetation. De angivne værdier skal være opfyldt senest for kalenderåret 2010:

	Parameter	Målværdi
1. Værdimål for beskyttelse af sundhed	Højeste 8-timers gennemsnit i løbet af en dag, beregnet som løbende gennemsnit.	120 mg/m^3 må ikke overskrides i mere end 20 dage pr. år regnet som gennemsnit over 3 år
2. Værdimål for beskyttelse af vegetation	AOT40, beregnet ud fra 1 times værdier fra maj til juli	17000 $\text{mg}/\text{m}^3 \times \text{timer}$, regnet som gennemsnit over 5 år.

En målværdi er i direktivet defineret som en målsætning for luftkvalitet, der så vidt muligt skal opnås inden for en given periode. AOT40 er summen af forskellen mellem de målte timemiddelværdier større end 80 mg/m^3 og 80 mg/m^3 over en given sommerperiode idet, der kun medregnes timemiddelværdier, der er målt mellem kl. 08.00 og 20.00 for hver dag.

Medlemslandene skal ud fra angivne retningslinier udarbejde oversigter over de områder, hvori niveauerne er højere end de angivne målværdier, og udarbejde programmer, der sikrer overholdelse af målværdierne fra og med år 2010.

Desuden indeholder direktivforslaget et sæt langsigtede målsætninger:

	Parameter	Langsigtet målsætning, der ikke må overskrides
1. Langsigtet målsætning for beskyttelse af sundhed	Højeste 8-timers gennemsnit i løbet af et kalenderår, regnet som løbende gennemsnit	120 mg/m^3
2. Langsigtet målsætning for beskyttelse af vegetation	AOT40, regnet ud fra 1 times værdier fra maj til juli	$6000 \text{ mg/m}^3 \times \text{timer}$

Der er ikke angivet nogen dato for, hvornår den langsigtede målsætning skal være overholdt.

Direktivets langsigtede målsætning for så vidt angår sundhedsbeskyttelsen og vegetation er i overensstemmelse med WHO's nye retningslinier.

Forslaget indeholder også tærskelværdier for hhv. underretning og alarmering af befolkningen samt angivelse af indholdet i orienteringen:

	Parameter	Tærskelværdi
Underretningstærskel	1 times gennemsnit	180 mg/m^3
Alarmeringstærskel	1 times gennemsnit	240 mg/m^3

Forslaget indeholder desuden en række bestemmelser om målenettets etablering, landenes analyse af de indsamlede data, landenes rapporteringsforpligtelser over for Kommissionen, Kommissionens forpligtelser over for Rådet og Parlamentet samt andre bestemmelser af administrativ art, herunder at landene inden den 1. januar 2001 skal have implementeret direktivet nationalt.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Kommissionen vurderer, at principperne er overholdt, idet ozon er et sekundært forureningsstof og stærkt grænseoverskridende, hvorfor det er mest hensigtsmæssigt at udarbejde en strategi på EF-plan. Det anføres endvidere, at forslaget opstiller generelle EF-dækkende luftkvalitetsmålsætninger, samtidig med at medlemsstaterne er ansvarlige for at afgøre, hvilke foranstaltninger, der egner sig bedst til de lokale forhold.

Forslaget er en udfyldning af Rådets rammedirektiv om vurdering og styring af luftkvalitet (96/62/EF). Det er tanken, at forslaget skal erstatte direktiv 92/72/EF om luftforurening med ozon.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Regulering vedrørende luftkvalitet i Danmark sker ved miljøbeskyttelsesloven og bekendtgørelser med hjemmel heri. Overvågningen af luftens indhold af ozon er reguleret af bekendtgørelse nr. 184 af 11. marts 1994. Implementering af dette direktivforslag vil ske ved en ændring af denne bekendtgørelse.

Økonomiske konsekvenser

Luftkvaliteten måles i Danmark under det "landsdækkende luftkvalitetsmåleprogram" (LMP), som udføres i samarbejde mellem Danmarks Miljøundersøgelser, Miljøstyrelsen og frivilligt deltagende kommuner. En ny version af LMP (LMP IV) er udarbejdet med henblik på at opfylde de krav, der følger af direktivforslaget om grænseværdier for svovldioxid, kvælstofdioxid, partikler og bly, direktivforslaget om benzen og CO samt nærværende forslag. Der er således allerede i Danmark taget højde for dele af de udgifter, som nærværende forslag vil medføre. På den baggrund anslås det, at nærværende forslag medfører ekstraomkostninger i størrelsesordenen 500.000 kr. i form af renovering og fornyelse af måleudstyr. For så vidt angår de kommunaløkonomiske konsekvenser er der truffet aftale mellem Miljøstyrelsen og de involverede kommuner om afholdelse heraf.

Beskyttelsesniveau

Gennemførelse af reduktionsforslagene på europæisk plan af NO_x- og VOC-emissionerne som angivet i direktivforslaget om emissionslofter vil medføre et forbedret beskyttelsesniveauet hvad angår høje ozonkoncentrationer - såvel i EU som i Danmark.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Forskningscenter for Skov og Landskab samt Botanisk Institut, Københavns Universitet.

Forslaget har ligeledes være i høring i EF-specialudvalget for miljø, hvor der ikke fremkom bemærkninger.